

Zameranie zahraničnej a európskej politiky Slovenskej republiky na rok 2015

Bezpečný a demokratický svet

NATO: Prispievať k spoločnému úsiliu spojencov posilňovať obranné kapacity NATO osobitne na východnom krídle

Ukrajina: Zasadzovať sa o riešenie krízy na východe krajiny politickými prostriedkami

Ruská federácia: Prispievať k hľadaniu vhodných foriem komunikácie s RU, udržať spoluprácu v oblasti energetiky

USA: Upevňovať transatlantickú spoluprácu a väzby s USA, podporiť úspešné ukončenie rokovaní o TTIP

Afganistan: Prispievať k výcviku a vzdelávaniu ozbrojených síl a ďalšej stabilizácii krajiny

Blízky východ: Pokračovať v podpore aktivít medzinárodnej koalície v boji proti ISIL

Západný Balkán: Aktívne prispievať k stabilizácii podmienok a vzťahov v regióne

ODA: Realizovať projekty oficiálnej rozvojovej pomoci SR v programových krajinách – Afganistan, Keňa, Moldavsko

SSR: Ďalej rozvíjať agendu reformy bezpečnostného sektora

Európska politika

EÚ: Prispievať k zefektívneniu fungovania inštitúcií EÚ, aktívne spolupracovať s novou EK a EP v kontexte hlavných priorít SR - podpora hospodárskeho rastu a zamestnanosti, energetická a klimatická politika, digitálna agenda, pokračovať v prípravách na SK PRES 2016

SK PRES V4: Plniť program predsedníctva SK vo V4 PRES s pokračovaním upevňovania vnútorných väzieb medzi krajinami V4 ako aj podpory záujmov V4 v EÚ

SZBP/SBOP: Posilňovať pozície EÚ a jej ČŠ na medzinárodnej scéne. Podporiť rozvoj spôsobilostí krízového manažmentu EÚ

Východné partnerstvo: Aktívne prispievať k formulovaniu budúcich priorít Východného partnerstva EU s cieľom ich prijatia na summite v Rige

Rozširovanie EÚ: Podporovať zachovanie dynamiky negociácií o rozširovaní EÚ

Klimatické ciele: Presadzovať záujmy SR pri príprave pozícií EÚ na parížskom summite

Ekonomická diplomacia

Energetická bezpečnosť: Zaisťovať bezpečnosť dodávok energetických surovín a pokračovať v realizácii diverzifikácie trás a zdrojov

Ekonomická diplomacia: Poskytovať odborné informačné služby a vytvárať podmienky na nadväzovanie partnerstiev medzi slovenskými a zahraničnými podnikateľskými subjektmi. Iniciovat' a presadzovať nové prístupy – najmä kontaktné sieťovanie slovenských inovatívnych podnikateľov so zahraničnými partnermi, posilňovanie prítomnosti súkromného sektora pri realizácii projektov rozvojovej spolupráce

EÚ a jej susedné krajiny: Kultivovať existujúce investičné a obchodné vzťahy s ČŠ EÚ a krajinami v susedstve

Ázia, Pacifik, Južná Amerika: Komplementárne sa usilovať o zvýšenie slovenského vývozu a získavanie investícií osobitne v Číne, Indii, Japonsku, Južnej Kórei, Singapure, Brazílii

Služby občanom a moderná diplomacia

Konzulárna pomoc: Poskytovať slovenským občanom plnohodnotnú a spoľahlivú konzulárnu pomoc

Honorárni konzulárni úradníci SR: Zorganizovať 7. celosvetové stretnutie honorárnych konzulárnych úradníkov SR

Kultúrna diplomacia: Aktívne prezentovať umenie a kultúru SR

Verejná diplomacia: Rozvíjať komunikáciu s domácou a zahraničnou verejnosťou, pokračovať v projekte brandingu SR

Slováci v zahraničí: Ochraňovať záujmy komunity Slovákov zahraničí s prihliadnutím aj na jej nové zloženie

Mimovládny sektor: Pokračovať v aktívnom dialógu a spolupráci s mimovládny sektorom

Úvod

Zmenené bezpečnostné prostredie vyvolané krízovými udalosťami na Kryme a juhovýchodnej Ukrajine, ale i vývojom na Blízkom a Strednom východe postavili zahraničnú politiku Slovenskej republiky pred nové výzvy, ktorým za ostatných dvadsať rokov nemusela čeliť. Bola porušená suverenita a teritoriálna integrita susednej krajiny, celková geopolitická rovnováha európskeho kontinentu, princípy medzinárodného práva i kontrola medzinárodne uznaných subjektov ich vlastných štátnych teritórií. Nová situácia si na rozdiel od predchádzajúcich rokov vyžaduje osobitné zdôraznenie **bezpečnostnej dimenzie slovenskej zahraničnej politiky vo všetkých jej vektoroch.** SR musí byť v nadchádzajúcom období pripravená reagovať na vývoj, v ktorom sme prešli zo stabilných podmienok k obdobiu nízkej predvídateľnosti, najmä v krajinách na východ od našej hranice a krajinách Blízkeho a Stredného východu. Nemožno vylúčiť, že dramatické zmeny, ku ktorým došlo v Európe v kontexte krízy na Ukrajine a na Blízkom východe v dôsledku aktivít extrémistov tzv. Islamského štátu Iraku a Levanty (ISIL) vyústia do obdobia dlhšej nestability.

Ukrajinská kríza zároveň nepriaznivo poznamenala široký, dlhodobo existujúci **vnútropolitický konsenzus v otázkach zahraničnej politiky SR.** Napriek rozdielnosti názorov medzi niektorými politickými subjektmi, zahraničná politika SR bude naďalej vyzývať na rešpektovanie základných zásad medzinárodného práva a podporovať pokojné a mierové riešenie krízy pri zachovaní suverenity a teritoriálnej integrity Ukrajiny. Primárne bude pomáhať pri realizácii demokratizačných a reformných procesov v krajine, ktoré môžu vytvoriť predpoklad pre dlhodobú stabilizáciu a prosperitu. V tomto smere sa SR bude v rámci EÚ snažiť o prípravu dlhodobej stratégie konkrétnych krokov implementácie Asociačnej dohody s Ukrajinou.

Reštriktívne opatrenia voči Ruskej federácii sú z pohľadu SR nástrojom, nie cieľom politiky Európskej únie. Nemôžu byť považované za jednosmernú cestu. Ako pre celý demokratický svet, tak aj pre SR nie je akceptovateľné porušenie medzinárodného práva zo strany Ruska. V prípade smerovania k obojstranne akceptovateľnému riešeniu bude SR pripravená na postupné uvoľňovanie sankcií. SR má záujem na pokračovaní politického dialógu s Ruskom s cieľom hľadania východiska z neľahkej situácie, v ktorej sa kontinent na prelome rokov 2014/2015 nachádza. Riešenie ukrajinskej krízy nie je možné realizovať bez Ruska a ani proti Rusku. SR v tejto súvislosti podporí ďalšie posilnenie úlohy OBSE, ktorú zohráva pri riešení konfliktov prostredníctvom dialógu, deeskalácie napätia a priameho pôsobenia misií, vrátane Osobitnej monitorovacej misie na Ukrajine.

Budúci rok sa naplno rozbehne práca **novej Európskej komisie a Európskeho parlamentu.** Od Európskej únie sa očakáva aktívny príspevok k obnoveniu dynamiky hospodárskeho rastu a znižovaniu nezamestnanosti v členských štátoch. EK má silnejšiu legitimitu, postupuje samostatnejšie a sebavedomejšie, má silný politický mandát, čo pre ňu vytvára širší priestor na presadzovaní potrebných zmien. SR bude venovať osobitnú pozornosť téme klimaticko-energetického rámca, dodržiavaniu Paktu stability a rastu s plným využitím jeho existujúcej flexibility, digitálnej agende ako oblasti s výrazným potenciálom prispieť k obnoveniu hospodárskeho rastu. Zásadnú otázku z hľadiska konkurencieschopnosti bude pre SR predstavovať oblasť energetickej politiky, ktorú bude v Európskej komisii koordinovať vo funkcii podpredsedu pre Energetickú úniu slovenský komisár Maroš Šefčovič. V nasledujúcom období bude tiež potrebné venovať sa projektu dobudovania hospodárskej a menovej únie, predovšetkým vo fiškálnej a hospodárskej oblasti. V roku 2015

sa SR zameria na špecifikáciu priorít svojho predsedníctva v Rade Európskej únie vo väzbe na pracovný program novej Európskej komisie.

Takisto bude potrebné zvyšovať dôveru občanov v európsky projekt a v jeho pridanú hodnotu a to aj prostredníctvom iniciatív smerujúcich k zefektívneniu a sprehľadneniu fungovania EÚ. Rozhodnutia nesmú byť v EÚ cudzím, nezrozumiteľným či dokonca komplikujúcim elementom, naopak musia prinášať podporu a pozitívne zmeny do každodenného života občanov. Rovnako dôležité bude zachovať EÚ jednotnou, teda nepodporovať rozvoj deliacich línií medzi severom a juhom, východom a západom, ani medzi krajinami v eurozóne a tými mimo nej. Princíp subsidiarity nesmie zostať len v deklaratórnej podobe. To čo je možné riešiť efektívnejšie na národnej úrovni, má byť riešené na národnej úrovni, to k čomu je potrebné širšie zázemie EÚ, sa má riešiť na európskej úrovni.

Výsledkom snahy SR o vytváranie stabilného, bezpečného a priaznivého medzinárodného prostredia musí byť **priaznivý ekonomický vývoj** s pozitívnym dopadom na úroveň kvality života občanov. Politické predpoklady intenzívnych a priateľských kontaktov s partnermi, ktoré sa s prevažnou väčšinou krajín darí dosahovať, musíme pretavovať do užších ekonomických vzťahov. Krajiny Balkánskeho polostrova, kde sa politický vývoj v ostatných rokoch stabilizoval, predstavujú v tomto smere stále nevyužitú možnosť. Rovnako to platí aj o krajinách Východného partnerstva.

Na pozadí nestability s globálnym dosahom si SR v roku 2015 pripomenie **70. výročie ukončenia druhej svetovej vojny**, významného medzníka v novodobej histórii Slovenska, ako aj 70. výročie vstupu do platnosti Charty OSN, ktorá sa stala nosným pilierom súčasných medzinárodných vzťahov. Obe výročia budú vhodnou príležitosťou na reflexiu súčasného usporiadania medzinárodných vzťahov, ale aj projektu európskej integrácie, ktorý sa zrodil z popola 2. svetovej vojny. SR i celý kontinent stoja pred úlohou dokončiť stále aktuálnu a nenaplnenú víziu zjednotenej, slobodnej a demokratickej Európy žijúcej v mieri. Tá bude aj naďalej jednou z hlavných východísk pôsobenia SR na medzinárodnej scéne.

Rezort diplomacie vyhodnotí mieru naplnenia cieľov obsiahnutých v Strednodobej stratégii zahraničnej politiky do r. 2015 a spracuje podklady k prijatiu novej stratégie do r. 2025 s výhľadom do r. 2030.

Aktivity zahraničnej a európskej politiky SR budú v roku 2015 sústredené do **piatich hlavných priorít**:

Prvou nespochybniteľnou prioritou bude **posilňovanie bezpečnosti SR a širšieho euroatlantického priestoru, ako aj angažovanie sa v globálnych otázkach**. Pre bezpečnosť SR bude mať naďalej rozhodujúci význam členstvo v Severoatlantickej aliancii (NATO). SR bude plne podporovať implementáciu rozhodnutí prijatých na summite vo Walese. Osobitnú pozornosť bude venovať implementácii rozhodnutí zameraných na posilnenie bezpečnosti spojencov vo východnom krídle Aliancie.

Okrem bezpečnostnej situácie na Ukrajine bude SR venovať zvýšenú pozornosť podpore boja proti **terorizmu, extrémistickým a militantným skupinám** v krajinách Blízkeho a Stredného východu a severnej Afriky. Tieto sa stali bezpečnostnou a humanitárnou hrozbou nielen v tomto regióne, ale aj v širšom kontexte, vrátane rizík pre vnútornú bezpečnosť členských štátov Európskej únie. SR je pripravená prispieť do aktivít medzinárodnej koalície v boji proti tzv. Islamskému štátu Iraku a Levanty (ISIL) a prevziať tak na seba svoj diel zodpovednosti. SR má záujem využiť svoju expertízu zo spolupráce s Irakom z minulosti, ako aj v oblasti reformy bezpečnostného sektora v krajinách postihnutých konfliktom, ktoré sa budú usilovať o budovanie kapacít svojich bezpečnostných zložiek. Agenda reformy bezpečnostného sektora predstavuje významnú profilovú tému zahraničnej politiky SR. V multilaterálnej rovine SR podporí posilnenie koordinácie

a synergie aktivít medzinárodných organizácií, poskytujúcich poradenstvo a pomoc v reforme bezpečnostného sektora. Využije jednak pozíciu stáleho spolupredsedy Skupiny priateľov reformy bezpečnostného sektora v OSN, ako aj funkciu predsedu obdobnej skupiny v OBSE.

Zvýšenú pozornosť si zaslúži aj dynamicky sa rozvíjajúca oblasť kybernetického priestoru a jeho bezpečnosti. V súlade so strategickými dokumentmi EÚ a NATO bude SR posilňovať bezpečnosť kritickej infraštruktúry, vrátane bezpečnosti národných informačných a komunikačných systémov.

Druhou prioritnou oblasťou je **európska politika**. Rezort diplomacie bude realizovať európsku agendu tam, kde mu boli zverené tieto kompetencie, ako aj zabezpečovať koordináciu vo vzťahu k ústredným orgánom štátnej správy, k inštitúciám EÚ a jej členským štátom. Rok 2015 bude prvým rokom činnosti nového Európskeho parlamentu a novej Európskej komisie, s ktorými bude SR spolupracovať najmä v zásadných oblastiach ako sú **hospodársky rast, zamestnanosť, energetická a klimatická politika a digitálna agenda**. Pre SR bude dôležité hľadať ďalšie možnosti na podporu rastu a rovnováhu medzi politikou konsolidácie, investíciami do hospodárstva, štrukturálnymi reformami a znižovaním nezamestnanosti. Digitálna agenda je jednou z relatívne nových oblastí EÚ, ktorá, ak bude správne nastavená, môže výrazne prispieť aj k rastu zamestnanosti v členských štátoch. V oblasti **energetickej bezpečnosti** bude pre SR dôležité zaistiť dodávky energetických surovín, pokračovať v podpore diverzifikácie trás a zdrojov, budovať cezhraničnú energetickú infraštruktúru a zachovať princíp samostatného rozhodovania pri výbere zdrojov elektrickej energie. Na 21. konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy koncom roka 2015 v Paríži bude SR podporovať prijatie globálnej všeobecne záväznej dohody, ktorá bude zahŕňať hlavných emitentov.

V priebehu roku 2015 bude pokračovať príprava **slovenského predsedníctva v Rade EÚ** v oblasti ľudských zdrojov, organizácie a logistiky predsedníckych podujatí na území SR a financovania. Zintenzívni sa práca na príprave programu a priorít. Slovensko zadefinuje spolu s Holandskom a Maltou program predsedníckeho tria, počas ktorého budú tieto tri krajiny postupne predsedat' Rade EÚ od 1. januára 2016 do 30. júna 2017. Pokročí sa aj v príprave komunikácie o predsedníctve vo vzťahu k domácejmu a zahraničnému prostrediu.

V roku 2015 sa bude Slovensko naďalej sústreďovať na rozvoj regionálnej dimenzie vzťahov v bezprostrednom susedstve. Spolupráca **Vyšehradskej skupiny (V4)** zostáva jedným zo základných východísk zahraničnej politiky SR a to aj v rámci EÚ. V tejto súvislosti sa SR sústreďí na úspešné pokračovanie predsedníctva vo V4 až do jeho skončenia v júni 2015. Hlavný dôraz bude SR klásť na energetickú bezpečnosť, rozvoj dopravnej infraštruktúry, oblasť obrannej spolupráce, vrátane vytvorenia bojovej skupiny V4 a pokračovanie dialógu o zosúladení priorít v inovačnej politike a rozvojovej spolupráci.

Druhú polovicu nášho predsedníctva vo V4 chceme využiť na ďalšie posilnenie formátu V4+, ktorý slúži ako vhodná platforma na rozvoj dialógu s externými partnermi k otázkam spoločného záujmu. Plánujeme nadviazať na doterajší aktívny prístup SK V4 PRES v tejto oblasti a zorganizovať ďalšie podujatia na vysokej a expertnej úrovni s kľúčovými európskymi partnermi (Nemecko, Francúzsko, Veľká Británia, severské a baltské štáty, krajiny Východného partnerstva), ale aj globálnymi hráčmi (USA).

Tretia oblasť zamerania je spojená so záujmom SR pôsobiť v roku 2015 ako **silný hlas v politike rozširovania stability a prosperity vo svete** prostredníctvom odovzdávania skúseností s reformami, integráciou a demokratickou tranzíciou. V oblasti Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ budú kľúčovými **teritoriálnymi prioritami SR** naďalej **krajiny Východného partnerstva, najmä Ukrajina, Moldavsko, Gruzínsko a región západného Balkánu**. Politiku Východného partnerstva bude nevyhnutné strategicky

prehodnotiť a adekvátne prispôbiť novej politickej realite v Európe. Summit v Rige na to vytvorí priestor, ktorý SR využije v príprave na schválenie potrebných korekcií.

Vo východnej Európe a na západnom Balkáne bude SR **podporovať integračné ambície štátov**, keďže v rozšírení vidí nástroj stabilizácie spoločnosti a odstrašenia vyzývateľov. SR bude naďalej podporovať politiku otvorených dverí NATO. Bude pokračovať v odovzdávaní skúseností s plnením kritérií na vstup Gruzínsku, Macedónsku, Bosne a Hercegovine a Čiernej Hore. Podporí, aby Čierna Hora, ktorá je lídrom eurointegračného procesu v regióne, získala pozvánku na vstup do NATO už v roku 2015.

SR bude presadzovať, aby sa nová EK venovala **stabilizácii Ukrajiny intenzívne a systematicky**. Vo vzťahu k západnému Balkánu bude SR v roku 2015 podporovať pokračovanie stabilizácie vzťahov v regióne, zachovanie dynamiky negociačného procesu v politike rozširovania EÚ, ako aj zvýšenie celkového ekonomického dosahu SR v regióne.

Pomocou nástroja **oficiálnej rozvojovej pomoci sa SR** bude naďalej angažovať v menej rozvinutých krajinách. Pomoc SR bude naďalej smerovať do troch programových krajín – do Afganistanu, Kene a Moldavska. SR bude v rámci svojich možností reagovať na požiadavky krajín, ktoré sú postihnuté humanitárnymi krízami.

Štvrtou oblasťou je **podpora ekonomických záujmov SR** aktivitami v oblasti ekonomickej diplomacie. Hlavným cieľom aktivít SR bude dosiahnuť rast exportu, prílev nových investícií, zintenzívnenie bezprostrednej spolupráce s podnikateľskou sférou a orientácia na budovanie znalostnej ekonomiky (inovácie, nové technológie a investície s vysokou pridanou hodnotou). V roku 2015 bude MZVaEZ SR naďalej presadzovať **nové prístupy** k medzinárodnej ekonomickej spolupráci, medzi ktoré patrí organizovanie podnikateľských misií, investičných fór a vytváranie podmienok pre presadenie slovenských start-upov v zahraničí. SR bude zároveň monitorovať vývoj situácie na Ukrajine a operatívne prijímať opatrenia, ktoré minimalizujú možné negatívne dopady vyplývajúce z obchodného vzťahu medzi EÚ a RF.

Posledným, ale nemenej významným ťažiskom aktivít MZVaEZ SR bude v roku 2015 zaistenie **služieb občanom prostredníctvom konzulárnej pomoci a nástrojov kultúrnej a verejnej diplomacie**. Rezort diplomacie vychádza z toho, že poskytnutie konzulárnej pomoci všetkým občanom SR v zahraničí, ktorí ju potrebujú, je jedným z nosných cieľov jeho činnosti.

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím sa rezort diplomacie zameria na širšie využívanie sociálnych sietí a internetu pre účely lepšej informovanosti občanov o zahraničnej a európskej politike SR. MZVaEZ SR bude rozvíjať aj aktivity v oblasti vytvárania značky krajiny s cieľom zabezpečiť efektívnu prezentáciu SR v zahraničí.

V roku 2015 si pripomíname 200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra, 135. výročie narodenia M.R. Štefánika a 80. výročie narodenia Albína Brunovského. Uvedené výročia SR využije k prezentácii svojho kultúrneho dedičstva v zahraničí.

V Bratislave sa tiež uskutoční 7. celosvetové stretnutie honorárnych konzulárnych úradníkov SR. SR bude naďalej dbať o rozvíjanie kontaktov so zahraničnými Slovákmi, vrátane rastúcej skupiny mladých slovenských profesionálov.

Rezort diplomacie bude v roku 2015 pokračovať v partnerstve s mimovládny sektorom, ktorý sa v modernej diplomacii spolupodieľa na formulovaní a výkone zahraničnej politiky. MZVaEZ SR využije platformu 10. ročníka medzinárodnej konferencie Globsec, na ktorej príprave sa spolupodieľa, na intenzívnejší politický dialóg na najvyššej úrovni a šírenie povedomia o regionálnej a širšej európskej bezpečnosti. V oblasti európskej a ekonomickej agendy využije podobným spôsobom každoročné fórum Tatra Summit.

1. Slovensko v bezpečnom a demokratickom svete

Posilňovanie bezpečnosti euroatlantického priestoru

Hlavným pilierom bezpečnosti SR je členstvo v systéme kolektívnej obrany **Severoatlantickej aliancie (NATO)**. Členstvo v Aliancii odstraňuje prípadných protivníkov, dáva občanom SR istoty a prispieva k udržaniu stabilného ekonomického prostredia. Význam NATO pre bezpečnosť SR za uplynulý rok vzrástol, najmä kvôli zhoršujúcej sa bezpečnostnej situácii v susednej Ukrajine, na východ od hraníc NATO, ale aj v Iraku, Sýrii a na severe Afriky.

Členské štáty Aliancie vrátane SR reagujú na nové výzvy zlepšením schopnosti NATO garantovať bezpečnosť spojencov. Slovensko sa zapojí do realizácie rozhodnutí summitu vo Walese o opatreniach na posilnenie východnej hranice NATO. Kolektívny záväzok zefektívniť a postupne zvýšiť výdavky na obranu a modernizáciu ozbrojených síl sa bude realizovať podľa národného záväzku zastaviť pokles výdavkov na obranu, zabezpečiť ich reálny nárast v súlade s hospodárskym rastom, a zároveň do roku 2020 vyčleniť 1,6% HDP na obranu ako aj do roku 2016 vynaložiť na modernizáciu ozbrojených síl 20% z obranných výdavkov.

Na rozširovanie priestoru stability a bezpečnosti bude SR aktívne využívať nástroje partnerskej politiky NATO, pričom bude aj naďalej **presadzovať vstup nových krajín do Aliancie**. SR podporí, aby Čierna Hora získala pozvánku na vstup do NATO už v roku 2015. Takisto bude pokračovať v **odovzdávaní skúseností** s plnením kritérií na vstup do NATO Gruzínsku, Macedónsku, Bosne a Hercegovine a Čiernej Hore a v podpore aspirácií týchto štátov na pôde NATO. V roku 2015 bude Zastupiteľský úrad SR v Belehrade naďalej vykonávať funkciu kontaktného veľvyslanectva NATO.

Prostredníctvom materiálnej a finančnej podpory, výcviku a odovzdávania skúseností bude SR prispievať k úsiliu NATO **posilniť obranné kapacity Ukrajiny**. SR sa bude zaoberať o riešenie krízy politickými prostriedkami, pričom bude pokračovať v pomoci pri posilnení spôsobilosti ukrajinských ozbrojených síl, s dôrazom na výcvik ukrajinských špecialistov na odminovanie v národných centrách v Sereďi, Novákoch a Martine, ako aj v Centre výnimočnosti NATO v Trenčíne.

SR bude venovať zvýšenú pozornosť reakcii na globálne hrozby a výzvy. Naďalej bude **prispievať k stabilizácii a obnove Afganistanu**. Po skončení operácie ISAF je pripravená podieľať sa na novej výcvikovej misii NATO (Resolute Support). Okrem toho prispeje v roku 2015 sumou 500 000 USD na rozvoj Afganských bezpečnostných síl.

SR podporí aktivity medzinárodného spoločenstva **v boji proti terorizmu, extrémistickým a militantným skupinám**, ktoré systematicky porušujú základné ľudské práva a predstavujú hrozbu pre stabilitu aj v Európe. Prostredníctvom vojenskej a humanitárnej pomoci SR na seba prevezme svoj diel zodpovednosti a zapojí sa do aktivít medzinárodnej koalície v boji proti tzv. **Islamskému štátu Iraku a Levanty (ISIL)**. SR bude v boji proti teroristickým hrozbám využívať široké spektrum nástrojov, vrátane diplomatických a ekonomických opatrení. Konkrétne kroky bude SR realizovať v úzkej koordinácii so spojencami a partnermi v rámci NATO a EÚ.

SR bude zdokonaľovať spôsobilosti v oblasti **ochrany kybernetického priestoru**. Kybernetické útoky sa vyskytujú častejšie, sú lepšie organizované a spôsobujú škody vládny inštitúciám, podnikateľským subjektom, národným hospodárstvami. SR ako členská krajina NATO sa preto bude podieľať na zvýšení účinnosti a efektívnosti ochrany kybernetického priestoru zvyšovaním bezpečnostného povedomia a vzdelanosti, efektívnou

spolupracou na národnej a medzinárodnej úrovni, koordináciou formovania jednotnej bezpečnostnej politiky s dôrazom na sektory kritickej infraštruktúry.

Bezpečnostná politika (misie medzinárodného krízového manažmentu a SSR)

SR prispeje k rozvoju **Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP)** EÚ, vrátane posilňovania kapacít a spôsobilostí medzinárodného krízového manažmentu. SR sa bude na základe svojich možností podieľať na misiách a operáciách EÚ. Ozbrojené sily SR sa zúčastnia na misii EÚ na západnom Balkáne (**EUFOR ALTHEA v Bosne a Hercegovine**) a **misiách OSN na Cypre (UNFICYP)** a na **Blízkom východe (UNTSO)**. SR je zároveň pripravená pokračovať v angažovaní sa na južnom Kaukaze (**EUMM v Gruzínsku**).

Civilní experti SR budú pôsobiť v misiách EÚ v Kosove, na moldavsko-ukrajinskej hranici, v Afganistane a na palestínskych územiach. Možné príspevky SR do ďalších operácií a misií sa budú posudzovať individuálne, v nadväznosti na konkrétne požiadavky a operačné potreby, v kontexte priorit zahraničnej a bezpečnostnej politiky SR, záväzkov SR a personálnych, materiálnych a finančných možností.

SR bude presadzovať rozvoj komplexného prístupu EÚ, ktorý umožňuje efektívne využívať široké spektrum jej politických, bezpečnostných, ekonomických a rozvojových nástrojov pri pôsobení v medzinárodnom krízovom manažmente. SR sa bude zasadzovať o čo najužšiu spoluprácu EÚ a NATO a podporovať hľadanie finančne najefektívnejších riešení budovania obranných kapacít v rámci iniciatívy „združovania a zdieľania“, pričom sa bude usilovať maximálne využiť potenciál regionálnej spolupráce, najmä krajín Vyšehradskej skupiny (V4). V rámci regionálnej obrannej spolupráce bude kľasť osobitný dôraz na vytvorenie **bojovej skupiny EÚ krajín V4**, ktorá bude v pohotovosti v prvom polroku 2016. SR bude v EÚ a v NATO presadzovať zintenzívnenie spolupráce medzi oboma organizáciami v oblasti obrany a bezpečnosti.

Významným míľnikom bude júnové zasadnutie Európskej rady, ktoré zhodnotí napĺňanie cieľov európskej bezpečnosti a obrany.

SR bude ďalej rozvíjať významnú profilovú tému našej zahraničnej politiky, ktorou je agenda **reformy bezpečnostného sektora**. Vzhľadom na jej rastúci globálny význam, potvrdený aj schválením historicky prvej rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN k reforme bezpečnostného sektora v apríli 2014, využije SR plánované aktivity v tejto oblasti aj na rozvoj bilaterálnej spolupráce, najmä so štátmi Afriky. V multilaterálnej rovine bude Slovensko presadzovať posilnenie koordinácie a synergie aktivít medzinárodných organizácií, poskytujúcich poradenstvo a pomoc v reforme bezpečnostného sektora. Na tieto účely využije jednak pozíciu stáleho spolupredsedy Skupiny priateľov reformy bezpečnostného sektora v OSN, ako aj funkciu predsedu obdobnej skupiny v OBSE. V praktickej rovine bude SR svoje aktivity v reforme bezpečnostného sektora naďalej zameriavať najmä na odovzdávanie vlastných reformných a integračných skúseností a expertízy zainteresovaným krajinám.

Multilaterálna spolupráca a priority v OSN

Oddanosť princípom efektívneho multilateralizmu, v centre ktorého stojí **Organizácia Spojených národov**, si aj v r. 2015 zachová svoju ústrednú pozíciu v zahraničnej a európskej politike SR. Rok 2015 bude z pohľadu riešenia globálnych kríz, výziev a hrozieb kriticným obdobím.

Bezprecedentný počet vnútroštátnych i regionálnych konfliktov, vrátane nášho bezprostredného susedstva, počet utečencov a vysídencov vo svete, nová úroveň medzinárodného terorizmu, šírenie nákazlivých chorôb, ktoré majú mimoriadny dosah na

verejné zdravie vo svete, ako napríklad ebola, existenciálna otázka zmeny klímy a potreba prijať nové ambiciózne záväzky v tejto oblasti a v neposlednom rade príprava novej transformatívnej trvalo udržateľnej rozvojovej agendy pre roky 2016-2030, s adekvátnymi nástrojmi na jej implementáciu, si vyžadujú participatívne a kompromisné riešenia na globálnej úrovni. SR vyvinie všetko úsilie v rámci svojich vnútorných kapacít i postavenia ako člena Európskej únie týmto smerom.

SR sa bude aktívne zúčastňovať na prijatí komplexnej globálnej rozvojovej agendy po roku 2015 v zmysle záverov konferencie OSN o trvalo udržateľnom rozvoji v Rio de Janeiro v Brazílii (Rio+20) a Miléniového samitu v septembri 2010. SR bude ďalej venovať pozornosť zvýšeniu efektívnosti OSN v zmysle každoročne schválených priorít vlády SR a Európskej rady na zasadnutí Valného zhromaždenia OSN a podpore nevyhnutných reforiem v kľúčových oblastiach ako sú manažment, administratívne a finančné záležitosti Organizácie, ale napríklad i mierové operácie. MZVaEZ SR bude aktívne presadzovať kandidatúry SR do orgánov a organizácií systému OSN.

Ochrana ľudských práv

Na pôde medzinárodných organizácií (predovšetkým OSN, Rady Európy a OBSE) aj v kontexte bilaterálnych vzťahov sa bude SR naďalej zasadzovať za **posilnenie a zefektívnenie ochrany ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu**. Súčasťou tohto úsilia bude dôraz na dôslednú implementáciu existujúcich ľudskoprávných záväzkov.

SR bude naďalej plniť svoje záväzky vyplývajúce z členstva v **Rade Európy**, napomáhať reformnému procesu organizácie s cieľom zefektívniť fungovanie jej monitorovacích mechanizmov a Európskeho súdu pre ľudské práva.

SR sa bude naďalej podieľať na činnosti **Rady OSN pre ľudské práva** a spolupracovať s jej mechanizmami v rámci svojej vnútroštátnej kapacity i presadzovania priorít EÚ. Angažovaným prístupom k ľudskoprávnej politike si SR bude budovať predpoklady na opätovné zvolenie za člena Rady na roky 2018 - 2020.

SR bude naďalej prispievať k realizácii **Strategického rámca EÚ pre ľudské práva a demokraciu** vrátane upevňovania záväzku „skutočného“ partnerstva s občianskou spoločnosťou. Pri presadzovaní ľudskoprávnej politiky EÚ smerom navonok bude SR podporovať aktivity osobitného predstaviteľa EÚ pre ľudské práva. SR bude aktívne podporovať činnosť Európskeho fondu pre demokraciu (EED), ktorý podporuje demokratických aktérov v krajinách susedstva EÚ.

Medzinárodné právo

V oblasti medzinárodnoprávnej bude SR v roku 2015 pokračovať v budovaní svojej bilaterálnej a multilaterálnej zmluvnej základne. Prioritou bude jej skvalitnenie, najmä vytváraním čo najvýhodnejších podmienok pre hospodársko-obchodnú spoluprácu. S cieľom zefektívnenia a skvalitnenia procesu vnútroštátneho schvaľovania medzinárodných zmlúv MZVaEZ SR pripraví návrh novej konsolidovanej právnej úpravy vo forme zákona o medzinárodných zmluvách.

SR sa bude ďalej zasadzovať za rešpektovanie a posilňovanie záväznosti a vymožitelnosti práva v medzinárodnom prostredí. V rámci systému OSN, najmä **6. právneho výboru VZ OSN, ako aj Rady Európy** a ďalších regionálnych organizácií bude SR venovať pozornosť pokračujúcej kodifikácii medzinárodného práva a jeho progresívnemu

rozvoju. Na jubilejnom 70. zasadnutí VZ OSN sa SR zameria na problematiku právneho štátu na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni a na činnosť Komisie OSN pre medzinárodné právo.

SR bude presadzovať, aby Komisia zefektívnila svoju činnosť tým, že sa vo svojej práci primárne sústreďí najmä na témy a problémy medzinárodného práva, ktoré sú spôsobilé na kodifikáciu, medzi inými najmä otázky imperatívnych noriem medzinárodného práva (ius cogens).

SR bude podporovať implementáciu rozhodnutí **Medzinárodného súdneho dvora** a sledovať jeho rozhodovaciu činnosť. Naďalej bude aktívne podporovať efektívne vykonávanie mandátu **Medzinárodného trestného súdu** v procese vyšetovania, stíhania a trestania páchatel'ov najzávažnejších zločinov podľa medzinárodného práva a ako zmluvná strana Rímskeho štatútu využívať všetky dostupné prostriedky na ochranu jeho integrity, ako i nezávislosti a nestrannosti súdu pred akýmkoľvek snahami o politizáciu jeho činnosti.

SR bude podporovať implementáciu medzinárodného humanitárneho práva najmä prostredníctvom napomáhania vytvorenia a posilňovania mechanizmov na dodržiavanie jeho noriem.

Odzbrojenie

SR bude prispievať ku konsolidácii existujúceho systému relevantných globálnych noriem a podporovať posilnenie medzinárodnej inštitucionálnej a zmluvnej infraštruktúry. Na hodnotiacej konferencii **Zmluvy o nešírení jadrových zbraní** v prvom polroku 2015 sa bude zasadzovať za vyvážený prístup ku všetkým jej pilierom s cieľom posilniť integritu, kredibilitu a postavenie tejto zmluvy ako elementárneho faktora pre zachovanie globálnej bezpečnosti.

SR bude aj v roku 2015 predsedáť **Rade guvernérov Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu**, jednému z kľúčových riadiacich orgánov agentúry. Pri striktnom dodržiavaní nestrannosti a neutrality sa bude angažovať v záujme podpory rozvoja využívania jadrovej energie na mierové účely.

V súlade s pozíciou SR kladúcou dôraz na dôsledné dodržiavanie medzinárodného humanitárneho práva bude Slovensko v roku 2015 plniť úlohy stanovené Akčným plánom prístupu SR k **Dohovoru o kazetovej munícii**. Cieľom je uložiť ratifikačné listiny u depositára do 30. 6. 2015, čím by pre SR Dohovor nadobudol platnosť 1.1.2016.

V súvislosti s nadobudnutím platnosti **Zmluvy o obchodovaní so zbraňami** (24.12.2014) bude SR aktívne implementovať jej ustanovenia.

Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)

V roku 40. výročia prijatia Helsinského záverečného aktu sa SR bude podieľať na tvorbe pamätného dokumentu OBSE ukotvujúceho ďalšie strategické smerovanie organizácie, jej viditeľnosť a efektívnosť. V nadväznosti na dvojročné predsedníctvo SR v Ekonomickom a environmentálnom výbore OBSE bude SR presadzovať implementáciu prijatých ministerských rozhodnutí posilňujúcich energetickú bezpečnosť. SR sa bude zasadzovať za presadzovanie existujúcich záväzkov OBSE vo všetkých troch dimenziách organizácie: politicko-vojenskej, ekonomicko-environmentálnej a ľudskoprávnej. SR bude aj naďalej viesť Skupinu priateľov SSR v OBSE.

Boj proti terorizmu

Boj proti terorizmu je jednou z priorit zahraničnej politiky SR. V spolupráci s USA bude SR pokračovať v implementácii **akčného plánu boja proti pašovaniu jadrového a rádioaktívneho materiálu** s cieľom zabrániť jeho možnému zneužitiu na teroristické ciele.

V oblasti manažmentu zvládania krízových situácií vzniknutých následkom zneužitia chemickej, biologickej, rádiologickej alebo jadrovej látky bude SR pokračovať v expertnej spolupráci s odborníkmi z USA. SR sa bude zároveň usilovať o rozšírenie spolupráce s partnermi zo susedných krajín a širšieho regiónu.

Rozvojová spolupráca a humanitárna pomoc

V roku 2015 medzinárodné spoločenstvo na 70. zasadnutí VZ OSN vyhodnotí plnenie rozvojových cieľov tisícročia (MDGs) a zároveň stanoví **nový globálny rámec a nové ciele pre trvalo udržateľný rozvoj (SDGs)**. SR sa bude aktívne podieľať na definovaní trvalo udržateľných cieľov a tvorbe novej rozvojovej architektúry po roku 2015.

Po prvýkrát v histórii EÚ bude „Európsky rok“ venovaný zahraničnopolitickej téme a bude označený za „**Európsky rok rozvoja**“. V rámci tejto iniciatívy budú v SR organizované podujatia zamerané na zvyšovanie povedomia širšej verejnosti o rozvojovej spolupráci EÚ a SR.

V súlade so Strednodobou stratégiou rozvojovej spolupráce na roky 2014 – 2018 bude **oficiálna rozvojová pomoc SR** prioritne smerovaná do troch programových krajín – do **Afganistanu, Kene a Moldavska**, a to najmä do **sektorov zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, dobrej správy vecí verejných a budovania občianskej spoločnosti**. V krajinách Východného partnerstva a západného Balkánu sa SR sústreďí na podporu transformačných a integračných procesov. Efektívnymi nástrojmi v oblasti odovzdávania transformačných a integračných skúseností sú Centrum pre odovzdávanie skúseností z integrácie a reforiem (CETIR - Centre for Experience Transfer from Integration and Reforms), ktorý slúži na expertné konzultácie, študijné cesty, školenia ako aj stáže diplomatov z partnerských krajín na MZVaEZ SR, a taktiež spoločný projekt MZVaEZ SR, MF SR a Rozvojovej agentúry OSN (UNDP).

SR sa bude v roku 2015 usilovať o posilnenie spolupráce a koordinácie rozvojových aktivít s inými donorskými krajinami, najmä s krajinami Vyšehradskej štvorky. Bude tiež aktívnejšie využívať medzinárodné platformy na prezentáciu svojich aktivít a budovanie partnerstiev.

Ambíciou SR je nadviazať na pilotné iniciatívy, napríklad start-upy, ktorých cieľom je dosiahnuť efektívne a transparentné **zapojenie slovenských podnikateľských subjektov** do rozvojových aktivít SR. Novým nástrojom SR určeným na prepojenia podnikateľských a rozvojových aktivít budú zvýhodnené úvery. Zároveň bude napomáhať slovenským subjektom pri participácii na tendroch a grantoch Európskej komisie a medzinárodných finančných inštitúcií.

V súvislosti s **humanitárnymi krízami** vo svete bude SR promptne reagovať na požiadavky a potreby medzinárodného spoločenstva.

2. Aktívna európska politika

Aktuálne európske témy a prierezové otázky

MZVaEZ SR bude aj v roku 2015 realizovať európsku politiku v rámci svojich kompetencií, ako aj zabezpečovať koordináciu európskej agendy vo vzťahu k ústredným orgánom štátnej správy, smerom k inštitúciám EÚ a jej členským štátom. Cieľom je nielen zlepšovať spoluprácu s jednotlivými rezortmi a NR SR, ale aj neštátnym sektorom. Súčasne bude SR pokračovať v úsilí skvalitniť proces tvorby pozičných dokumentov k návrhom aktov EÚ. Za týmto účelom bude pokračovať príprava na zriadenie elektronického portálu na sledovanie agendy EÚ.

Nová Európska komisia sa 1. novembra 2014 pod vedením J.-C. Junckera ujala svojho mandátu na roky 2014-2019. Najvýznamnejšou organizačnou zmenou oproti kolégiu predchádzajúcej EK je zaradenie komisárov do projektových tímov, ktoré budú viesť podpredsedovia EK. Ich úlohou bude koordinovať prácu skupín komisárov, ktorých zloženie sa môže zmeniť podľa potreby a v závislosti od nových projektov. EK pod vedením J.-C. Junckera má tiež silnejší politický mandát vzhľadom na to, že pri voľbe predsedu EK boli zohľadnené výsledky volieb do Európskeho parlamentu.

EK sa v rámci svojho päťročného funkčného obdobia zaviazala presadzovať reformnú agendu v záujme dosiahnutia 10 hlavných politických priorít.¹ Pre SR bude nosnou témou **podpora hospodárskeho rastu a zamestnanosti**. Pre zachovanie kredibility Paktu stability a rastu bude SR trvať na jeho dôslednom dodržiavaní bez formálnych úprav, avšak s plným využitím jeho existujúcej flexibility. Využitie flexibility paktu stability a rastu podporí rovnováhu medzi politikou konsolidácie, investíciami do hospodárstva, štrukturálnymi reformami a znižovaním nezamestnanosti. SR sa bude usilovať o maximálne využitie existujúcich európskych zdrojov, najmä politiky súdržnosti. SR sa rovnako zasadí za regionálny balans pri formovaní a implementácii investičného balíčka Európskej komisie v oblasti zamestnanosti, rastu a investícií, tzv. Junckerovho balíčka.

Zásadnú otázku z hľadiska konkurencieschopnosti bude pre SR predstavovať oblasť **energetickej politiky**, za ktorú bude v EK vo funkcii podpredsedu zodpovedať slovenský komisár Maroš Šefčovič. Realizácia energetických pripojení a diverzifikácia prepravných trás a zdrojov prispeje k dobudovaniu vnútorného energetického trhu a posilneniu energetickej bezpečnosti. Za kľúčový projekt z pohľadu energetickej bezpečnosti považuje SR dobudovanie severojužného prepojenia za pomoci dostupných zdrojov EÚ, vrátane nástroja „Spájame Európu.“ SR sa bude v plnej miere venovať budovaniu a optimálnemu nastaveniu Energetickej únie, ktorá by mala prispieť k zníženiu vysokej energetickej závislosti členských krajín.

Osobitne náročnou témou bude pre SR klimaticko-energetický rámec. Pri príprave spoločnej európskej legislatívy v tejto oblasti bude potrebné zabezpečiť rešpektovanie národných záujmov SR. Rovnako dôležité bude prehodnotiť ciele EÚ a postup pri ich napĺňaní v závislosti od vývoja medzinárodných klimatických rokovaní a ambícií ostatných krajín.

¹ Sú nimi posilnenie zamestnanosti, rastu a investícií, jednotný digitálny trh, energetická únia/politika v oblasti zmeny klímy, prehĺbenie vnútorného trhu, prehĺbenie hospodárskej a menovej únie, dohoda o voľnom obchode s USA, posilnenie spravodlivosti a základných práv, nová politika v oblasti migrácie, EÚ ako silný globálny hráč a demokratizácia EÚ.

Maximálnu pozornosť si bude vyžadovať aj **digitálna agenda** ako oblasť s výrazným potenciálom prispieť k obnoveniu hospodárskeho rastu. Svojim prierezovým charakterom zasiahne digitálna agenda do takmer každej sféry hospodárstva a spoločnosti, vrátane vedy a výskumu, či vzdelávacích systémov. Vytvorí predpoklady pre technologický transfer a generovanie inovácií, obzvlášť medzi start-upmi ale výhľadovo aj malými a strednými podnikmi a cieľovo naprieč ekonomikou. Dobudovanie jednotného digitálneho trhu v rámci EÚ prinesie výhody v podobe zosúladených pravidiel a prepojeného online prostredia. Tieto aspekty digitálnej agendy prinesú výhody nielen podnikateľským subjektom, ale aj spotrebiteľom. Aby ich dokázali naplno využiť, je kľúčové systematicky odstraňovať averziu voči riziku a budovať povedomie o potrebe internacionalizácie ekonomických aktivít.

Ambíciou SR je zotrvať v integračnom jadre EÚ, preto bude potrebné venovať pozornosť projektu **dobudovania hospodárskej a menovej únie**, predovšetkým vo fiškálnej a hospodárskej oblasti. Po značnom pokroku dosiahnutom pri budovaní bankovej únie budeme presadzovať, aby sa EÚ zamerala najmä na dôslednú implementáciu existujúcich mechanizmov. Predovšetkým bude treba zabezpečiť hladké fungovanie jednotného mechanizmu dohľadu a včasné spustenie jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií bánk. SR podporuje aj hlbšiu integráciu v rozpočtovom a hospodárskom pilieri hospodárskej a menovej únie a to na báze rozpočtovej neutrality a podpory národného vlastníctva reforiem.

V roku 2015 sa Slovensko zameria na špecifikáciu priorít **predsedníctva SR v Rade Európskej únie (SK PRES)** vo väzbe na pracovný program novej Európskej komisie. Pri definovaní obsahových priorít bude naďalej koordinovať spoluprácu s partnermi v rámci **predsedníckeho Tria (Holandsko, Malta)**. Výsledkom bude na konci roka 2015 osemnásťmesačný program Tria a ucelený systém komunikácie o predsedníctve SR v Rade EÚ doma aj v zahraničí. Dôležitou súčasťou príprav bude priebežná realizácia úloh definovaných v predchádzajúcom období. V roku 2015 bude napredovať príprava ľudských zdrojov, rozpracovanie rozpočtu a logisticko-organizačná príprava približne 200 predsedníckych podujatí na území SR. Pokračovať bude aj personálne posilňovanie Stáleho zastúpenia SR pri EÚ v Bruseli a jednotlivých rezortov v Bratislave.

V roku 2015 bude vo svojej činnosti pokračovať **Národný konvent** o Európskej únii, ktorý je osvedčeným nástrojom pre konštruktívnu verejnú diskusiu. Je priestorom pre zapojenie širšej odbornej, akademickej a laickej verejnosti do diskusie o aktuálnych aspektoch nášho členstva v EÚ, súčasných výzvach integrácie a slovenských perspektívach v nej. Túto domácu skúsenosť bude uplatňovať v ďalších krajinách, v roku 2015 najmä v Albánsku.

Zmena pravidiel zakotvená v Lisabonskej zmluve sprísnila od 1. novembra 2014 dosiahnutie kvalifikovanej väčšiny hlasov, najvyužívanejšej metódy rozhodovania v EÚ. Pre SR ako menšieho člena EÚ to znamená ešte väčší dôraz na **hľadanie partnerov**, ktorí v EÚ zdieľajú rovnaké, resp. podobné pozície. Nové pravidlá zaviedli hlasovanie **systémom dvojitej väčšiny** členov Rady EÚ a počtu obyvateľstva. Kvalifikovaná väčšina si vyžaduje najmenej 55% členov Rady EÚ (t.j. aspoň 16 členských štátov EÚ) zastupujúcich najmenej 65% celkového počtu obyvateľstva EÚ (v roku 2014 to bolo približne 328,6 mil. z celkového počtu 505,6 mil. obyvateľov EÚ). Prioritnými partnermi SR budú prirodzene krajiny V4, no spolupracovať bude aj s ďalšími, v závislosti od prerokovávanej témy a potenciálu na zhodu.

Bilaterálna spolupráca v regionálnom a európskom kontexte

Vzťahy s Českou republikou, Maďarskom, Poľskou republikou v rámci V4 budú prirodzenou prioritou bilaterálnych vzťahov SR. Úzka spolupráca s **Českom** bude zameraná o. i. na realizáciu projektov strategického ekonomického záujmu, na infraštruktúrne projekty v strednej a severnej časti spoločnej hranice a na nové impulzy, ktoré načrtne 3. spoločné

zasadnutie vlád SR a ČR v roku 2015. SR bude rozvíjať pragmatické susedské vzťahy aj s **Maďarskom** – existuje spoločný záujem pokračovať v projektoch s konkrétnymi výsledkami, vrátane realizácie Memoranda o rozvoji cestných komunikácií medzi Slovenskom a Maďarskom podpísaného predsedami vlád v Szade 27.3.2014, ktoré obsahuje indikatívny zásobník projektov dopravného prepojenia medzi oboma krajinami v rokoch 2014 - 2020. Prioritou vzťahov s **Polskom** bude dobudovanie dopravnej a energetickej infraštruktúry, prehĺbenie cezhraničnej a obchodnej spolupráce. V tradičnom susedskom dialógu s **Rakúskom** sa SR sústreďí na európsky a ekonomický vektor spolupráce, osobitne posilňovanie investičnej prítomnosti, zlepšenie dopravnej infraštruktúry a zdynamizovanie cezhraničnej spolupráce.

V oblasti **regionálnej spolupráce** chce SR v prvom polroku 2015 nadviazať na doterajší úspešný priebeh **slovenského predsedníctva vo V4 (2014-2015)**. Zachová nielen kontinuitu v úspešnej koordinácii postojov krajín V4 na európskej úrovni, ale aj pri plnení dlhodobých strategických priorít vo vnútri regiónu V4 (energetika, doprava, obrana) a bude sa usilovať prinášať aj nové prvky do regionálnej spolupráce (digitálna agenda, verejné financie, veda, výskum, inovácie) v súlade s materiálom „Program predsedníctva Slovenskej republiky vo Vyšehradskej skupine (júl 2014 – jún 2015) – dynamický Vyšehrad pre Európu a svet“, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 278 zo 4. júna 2014.

S cieľom upevniť vnútornú kohéziu stredoeurópskeho regiónu budú v činnosti pokračovať pracovné skupiny predstaviteľov vlád V4 pre energetickú bezpečnosť a vytváranie spoločného trhu s plynom, budovanie regionálnych dopravných prepojení, obrannú spoluprácu a kohéznú politiku EÚ. V rámci predsedníctva SR sa budú tiež finalizovať všetky technické aspekty spojené s prípravou na uvedenie spoločnej bojovej skupiny V4 do pohotovosti v prvom polroku 2016. Okrem realizácie zaužívaných ministerských formátov V4 (resp. V4+) v sektorových oblastiach SR nadviaže na početné zahranično-politické aktivity iniciované už počas prvých šiestich mesiacov pôsobenia na čele V4 v roku 2014 (ministerské schôdzky vo formáte V4+ J. Kórea, V4+ západný Balkán, V4+ V. Británia, koordinácia aktivít V4 voči Ukrajine, samit predsedov vlád krajín V4 s prezidentom Švajčiarska a i.). V marci 2015 bude SR hostiteľskou krajinou 3. schôdzky ministrov zahraničných vecí krajín V4 a severských a baltských krajín (NB8) a ešte pred májovým samitom Východného partnerstva v Rige sa v SR uskutočnia tradičné ministerské konzultácie V4 so 6 východoeurópskymi partnermi. SR bude na záver SK V4 PRES (jún 2015) hostiteľom samitu predsedov vlád V4.

V bilaterálnych vzťahoch s **členskými štátmi EÚ** bude klásť SR osobitný dôraz na ďalší rozvoj ekonomicko-investičnej spolupráce a intenzívny politický dialóg v rámci európskych politík a atlantických väzieb.

Nemecko predstavuje pre SR významného strategického partnera tak v bilaterálnej ako aj európskej politike. Aktuálnou prioritou vo vzájomných vzťahoch je posilniť postavenie Nemecka ako krajiny, ktorá môže prinášať silné inovačné impulzy do slovenskej ekonomiky ako aj do vedeckej komunity.

Slovensko využije prehľbujúci sa záujem **Spojeného kráľovstva** o politickú spoluprácu so Slovenskom ako členom Vyšehradskej skupiny v oblasti reforiem EÚ ako aj rastúci trend pragmatickej spolupráce britských investorov v oblasti priemyslu, predovšetkým v energetickom a finančnom sektore.

Vo vzťahu k **Francúzsku** bude dominovať systematická implementácia multi-rezortného Akčného plánu spolupráce na roky 2013-2018 v oblasti politického partnerstva, rozvoja hospodárstva, obchodu, školstva, vedy a kultúry.

SR sa v roku 2014 tiež sústreďí na rozvíjanie nastúpeného dialógu o inovačnej a rozvojovej politike s **Fínskom**.

SR bude venovať intenzívnu pozornosť partnerstvám a úzkej spolupráci aj s ďalšími členskými štátmi EÚ. Na **Cypre** bude SR pokračovať v jedinečnej úlohe neutranného facilitátora bikomunitného dialógu organizovaním aktivít na budovanie dôvery medzi grécko-cyperskou a turecko-cyperskou komunitou, ktorý je v prípade stagnácie rozhovorov jediným kanálom dialógu oboch strán.

Vonkajšie vzťahy EÚ

V súlade s cieľmi Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) EÚ bude SR v zahraničnopolitickej oblasti aj naďalej úzko koordinovať svoje aktivity s ostatnými členskými štátmi a inštitúciami Únie. Záujmom SR zostáva posilňovanie pozície a váhy EÚ, a tým pádom aj jej členských štátov, na medzinárodnej scéne. V tomto zmysle bude SR v roku 2015 aktívne podporovať ďalší rozvoj a budovanie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť pod vedením **novej Vysokej predstaviteľky EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku**, osobitne v súvislosti s plánovaným zhodnotením organizácie a fungovania ESVČ do konca roku 2015. MZVaEZ SR bude podporovať a aktívne presadzovať kandidátov na posty stredného a vyššieho manažmentu v ESVČ, vrátane vedúcich delegácií EÚ.

Kľúčovými teritoriálnymi prioritami SR v oblasti SZBP EÚ budú naďalej krajiny Východného partnerstva, predovšetkým Ukrajina, Gruzínsko, Moldavsko a región západného Balkánu.

Ukrajina, krajiny Východnej Európy, Južného Kaukazu, Rusko a Stredná Ázia

Prehlbovanie spolupráce EÚ s krajinami **Východného partnerstva** bude v centre záujmu zahraničnej politiky SR. Nevyhnutnou súčasťou jej ďalšieho vývoja bude aj prispôbenie politiky Východného partnerstva súčasnej politickej realite v Európe. Naším cieľom je pomôcť Východným partnerom napredovať v procese reforiem, transformácii a preberaní európskych hodnôt, demokracie a ľudských práv. Úsilie o pokojné a mierové riešenie **krízy na Ukrajine** pri zabezpečení suverenity a teritoriálnej integrity štátu a podpora demokratických a reformných procesov sú základnými princípmi, o ktoré sa bude opierať zahraničná politika SR. SR bude s Ukrajinou rozvíjať ambiciózne susedské a priateľské vzťahy zamerané na podporu demokratických, reformných a stabilizačných procesov smerom k politickej asociácii a hospodárskej integrácii s EÚ. Hlavnými nositeľmi týchto procesov musia byť predovšetkým Ukrajinci sami.

Vo vzťahoch s **Moldavskom a Gruzínskom** bude významným faktorom proces politickej asociácie a hospodárskej integrácie s EÚ. Z pohľadu SR je dôležité, aby napriek napätej situácii na Ukrajine pokračoval tento proces čo najdynamickejšie. SR má záujem využiť pozitívny dopad integračného úsilia týchto krajín na rozvíjanie intenzívnych hospodárskych a obchodných vzťahov.

S ostatnými krajinami Východného partnerstva – **Arménskom, Azerbajdžanom a Bieloruskom** bude SR pokračovať v rozvíjaní pragmatických vzťahov a povzbudzovať ich k aktivitám, ktoré by viedli k zlepšeniu vzťahov s EÚ. Pre SR je prioritou rozvoj politického dialógu a aktivizácia bilaterálnych politicko-ekonomických vzťahov.

Vo vzťahu s **Ruskou federáciou (RF)** má osobitný význam politický dialóg a spolupráca v oblasti energetiky. SR má záujem o dlhodobu stabilnú dodávku energetických surovín, pri maximálne efektívnom využití potenciálu SR ako tranzitnej krajiny. Reštriktívne opatrenia voči RF sú z pohľadu SR nástrojom, nie cieľom politiky EÚ. Nie sú reálnym

riešením situácie na Ukrajine, no vzhľadom na porušovanie medzinárodného práva boli nevyhnutným krokom medzinárodného spoločenstva. V prípade stabilizácie situácie na Ukrajine s pozitívnym príspevom RF je SR pripravená v otázke sankcií reagovať flexibilne.

SR bude i naďalej podporovať rozvoj vzťahov EÚ s **krajinami Strednej Ázie**. Tento región ostáva i naďalej kľúčový z pohľadu energetickej bezpečnosti (Južný koridor, náleziská uránu), ekonomickej a obchodnej spolupráce (surovinová základňa) a aj spolupráce v oblasti rozvojovej pomoci a bezpečnosti.

Transatlantická spolupráca (vzťahy s USA a Kanadou)

Trvalým záujmom SR je **transatlantická spolupráca a väzby s USA a Kanadou**, ktoré sú z pohľadu SR strategického významu. Ich praktickým vyjadrením je bezpečnostný záväzok v rámci NATO a rovnaké demokratické hodnoty a princípy. Príležitosťou a zároveň úlohou je využiť a udržať „znovuobjavený“ záujem USA i Kanady o región strednej a východnej Európy, ktorý vzrástol v dôsledku situácie na Ukrajine. Chceme pokračovať v aktívnom dialógu a spolupráci - v bilaterálnej rovine, v rámci V4, na úrovni EÚ, a prostredníctvom spoločného členstva v NATO – a v prioritných záujmových oblastiach SR: východná Európa a západný Balkán.

SR bude pokračovať v bilaterálnom dialógu na vysokej úrovni a nadviaže na stretnutia predsedu vlády SR s prezidentom USA v novembri 2013 a ministrov zahraničných vecí v marci 2014. SR chce pokračovať v rokovaní o ambicióznejšej a komplexnej dohode o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP) a podporuje skoré zavŕšenie rokovaní pred koncom mandátu súčasnej administratívy USA. SR podporuje pokračovanie dialógu EÚ-USA na vysokej úrovni a uskutočnenie summitu EÚ-USA a Energetickej rady EÚ-USA v r. 2015.

Rozširovanie EÚ

Rozširovanie EÚ považujeme za jednu z najdôležitejších a súčasne najúspešnejších únijských politík. Stabilita v Európe je nedosiahnuteľná bez bezpečného a prosperujúceho západného Balkánu, ktorý bude plne integrovaný do európskych štruktúr. SR bude preto aj naďalej poskytovať podporu eurointegračným ambíciám krajín regiónu. Zároveň bude dbať na to, aby vysoká úroveň bilaterálneho politického dialógu povzbudila ekonomickú spoluprácu a otvárala možnosti aj pre slovenské podnikateľské subjekty.

Západný Balkán a Turecko

SR bude v roku 2015 podporovať úsilie o realizáciu reforiem a otváranie ďalších negociačných kapitol **Čiernou Horou**, ktorá je lídrom eurointegračného procesu v regióne. Považujeme za potrebné, aby čo najskôr došlo k otvoreniu jednotlivých kapitol so **Srbskom**. Tento krok posilní jeho odhodlanie napredovať v integračnom procese a zároveň bude mať pozitívny dopad na podporu verejnej mienky ohľadom vstupu do EÚ. SR bude naďalej klásť dôraz na pokračujúci dialóg medzi Belehradom a Prištinou, ktorý v záujme normalizácie vzťahov nemá politickú alternatívu. SR bude **Albánsku** nápomocná pri udržaní dynamiky prístupového procesu a plnení požiadaviek pre otvorenie prístupových rokovaní. Pre **Macedónsko** ostáva kľúčové zlepšiť stav najmä v oblastiach politického dialógu vlády s opozíciou, právneho štátu, slobody médií a dobrých susedských vzťahov. SR sa bude naďalej zasadzovať za aktívne angažovanie sa EÚ pri prekonávaní všeobecnej stagnácie procesov v **Bosne a Hercegovine**.

SR podporí prijatie **Turecka** do EÚ po splnení kritérií budúceho členstva a využije potenciál rozvoja ekonomických vzťahov.

Latinská Amerika

V roku 2015 sa SR bude usilovať o intenzifikáciu vzťahov s najvplyvnejšími štátmi Latinskej Ameriky, najmä s **Brazíliou, Mexikom, Čile, Kolumbiou a Peru**. Ekonomické záujmy a presadzovanie našich zahranično-politických cieľov, najmä na pôde medzinárodných organizácií, ostanú ťažiskom aktivít SR.

Ázia a Pacifik

Demograficko-ekonomický vývoj v **ázijsko-tichomorskom regióne** stále výraznejšie ovplyvňuje globálne medzinárodné vzťahy v 21. storočí. SR podporí posilňovanie strategických partnerstiev EÚ s **Čínou, Indiou, Japonskom, Kórejskou republikou a dialóg so Združením krajín juhovýchodnej Ázie (ASEAN)**. Máme záujem posilniť ekonomickú spoluprácu a zvýšiť slovenský vývoz a získať nové investície. S dominantnými krajinami regiónu bude SR pokračovať v pravidelnom politickom dialógu, pričom pozornosť sa zameria na intenzívnejšie využívanie možností spolupráce s vyspelými krajinami Ázie v oblasti vedy, techniky, výskumu, inovácií a moderných technológií (Japonsko, Kórejská republika a Singapur). SR sa bude naďalej podieľať na úsilí medzinárodného spoločenstva upevniť bezpečnosť, dobré vládnutie a demokraciu v Afganistane.

Blízky a Stredný východ a subsaharská Afrika

Nestabilná situácia a eskalácia konfliktov vo viacerých krajinách Blízkeho a Stredného východu a severnej Afriky bude naďalej predstavovať bezpečnostnú a humanitárnu hrozbu nielen v regióne, ale v širšom spektre medzinárodných vzťahov, vrátane rizík pre vnútornú bezpečnosť v členských štátoch Európskej únie. Hlavnou výzvou preto je dosiahnuť hmatateľný pokrok v stabilizovaní situácie, zvýšení bezpečnosti, demokratizácii a ekonomickom rozvoji. SR považuje za dôležité napredovanie vo všetkých uvedených parametroch. SR bude preto podporovať snahy o dosiahnutie izraelsko-palestínskej mierovej dohody a elimináciu násillia najmä v **Líbyi, Sýrii a Iraku**. Dôležitým prvkom bude tiež zintenzívnenie ekonomickej spolupráce a výmeny skúseností s tými krajinami južného susedstva, ktorým je SR pripravená odovzdávať svoje skúsenosti z tranzície. SR bude aktívne reagovať na možnosti spolupráce s **Iránom** v závislosti od výsledku rokovaní o jeho jadrovom programe.

Vo vzťahu k **subsaharskej Afrike** bude SR pokračovať v bilaterálnych aktivitách a hospodárskej spolupráci, predovšetkým s **JAR, Etiópiou, Keňou a Nigériou**, a podieľať sa na tvorbe a realizácii SZBP EÚ.

3. Prosperujúce Slovensko a podpora ekonomických záujmov

Ekonomická diplomacia

Vývoj hospodárstva SR je spätý so zahraničnou politikou a našou účasťou na globálnom trhu. **Ekonomická diplomacia** aktívne presadzuje ekonomické záujmy štátu v zahraničí. Jej hlavným nástrojom je podpora obchodných a investičných aktivít podnikateľských subjektov pri ich vstupe na zahraničné trhy a presadzovanie ich záujmov v danom teritóriu, ako aj posilňovanie záujmu zahraničných investorov o podnikanie na slovenskom trhu.

Na základe analýzy postavenia SR vo svete, MZVaEZ SR bude určovať **prioritné aktivity pre jednotlivé krajiny a regióny** v kontexte ich súčasného a očakávaného vývoja. Zároveň bude usilovať o presadzovanie exportných záujmov slovenských vývozcov a zámerov diverzifikácie exportu v tradičných vývozných odvetviach (*automobilový priemysel, spotrebná elektronika, hutnícky priemysel*), ale aj v ďalších odvetviach rastúceho exportného potenciálu (*energetika, služby, doprava, informačné technológie, poľnohospodárstvo, potravinárstvo*).

SR bude kultivovať predovšetkým **obchodné a investičné vzťahy v rámci Európskej únie a jej blízkeho susedstva**. Okrem toho bude posilňovať spoluprácu s tradičnými trhmi, akými sú **Japonsko, Južná Kórea, India a Čína**. V neposlednom rade sa bude snažiť o posilnenie teritoriálnej diverzifikácie exportu vyššou angažovanosťou v priestore **Arabského polostrova, Latinskej Ameriky či afrického kontinentu**.

MZVaEZ SR bude spolupracovať s MH SR, MF SR a ďalšími relevantnými rezortmi pri vytváraní jednotného informačného portálu pre slovenských exportérov. Prostredníctvom webového portálu ministerstva „Podnikajme v zahraničí“ bude pokračovať v efektívnom prenose aktuálnych ekonomických informácií zo zahraničia podnikateľskej obci v SR. V roku 2015 rozšíri informácie pre exportérov o ďalšie informačné bloky, týkajúce sa možnosti zapojenia slovenských podnikateľov do výskumu, transferu inovácií a o blok vybraných nástrojov rozvojovej pomoci SR.

MZVaEZ SR bude presadzovať širšiu účasť SR na projektoch v rámci **finančných nástrojov EÚ v pôsobnosti MZVaEZ** – nástroja predvstupovej pomoci IPA II, nástroja susedskej politiky ENI, implementačného nástroja na budovanie inštitúcií štátnej a verejnej správy TWINNING a nástroja technickej asistencie a výmeny informácií direktoriátu Európskej komisie pre rozširovanie TAIEX.

MZVaEZ SR bude v roku 2015 presadzovať **osvedčené aj pilotné prístupy k medzinárodnej ekonomickej spolupráci**. Pôjde nielen o organizovanie podnikateľských misií, investičných dialógov či bilaterálnych inovačných fór, **ale aj iniciatívy podporujúce siet'ovanie** medzi podnikateľmi doma a v zahraničí (v transatlantickom, európskom a regionálnom merítke), presadzovanie slovenských podnikateľov, konzultantov a expertov **v medzinárodných organizáciách a finančných inštitúciách** (hlavne v konzorciách s kľúčovými partnermi, cez fondy technickej spolupráce, tendre vyhlásené samostatne rozvojovými krajinami na základe strednodobých stratégií v medzinárodných organizáciách a finančných inštitúciách) či angažovanie **diaspóry slovenských profesionálov v zahraničí** v podnikateľských aktivitách doma, napríklad ako investorov a mentorov. MZVaEZ bude úzko spolupracovať s relevantnými rezortmi, vrátane MF SR a MH SR.

Nové prístupy sa budú pilotovať najmä v oblasti **inovácií**. MZVaEZ SR podporuje **rozvoj znalostnej ekonomiky a internacionalizáciu slovenského výskumu a inovácií** v súlade s napĺňaním cieľov stratégie pre inteligentnú špecializáciu SR. Vo svojom portfóliu sa v roku 2015 v tandeme s relevantnými rezortmi, vrátane MF SR, MH SR a MŠ SR, zasadí

o to, aby sa zintenzívnilo úsilie vybraných ZÚ na **prepájanie** slovenských inovatívnych podnikateľov (startupov) so zahraničnými partnermi, mentormi a investormi. SR zaistí účasť inovatívnych podnikateľov na relevantných **školeniach, súťažiach, investičných, obchodných fórach, pobytoch v inkubátoroch, akcelerátoroch svetového rangu, ako aj budovanie a propagáciu V4 „startup“ značky.**

Inovatívne sa pristúpi aj k presadzovaniu väčšej roly súkromného sektora **v rozvojovej spolupráci.** MZVaEZ SR a MF SR nadviažu na úspešnú spoluprácu v roku 2014 pri vývoji stimulujúcich finančných nástrojov (zvýhodnené úvery pre odberateľov slovenských tovarov a služieb v rozvojových krajinách), ako aj kontaktného bodu pre podnikateľský sektor (PSLO), ktorý bude informovať a poskytovať poradenstvo firmám a konzultantom súťažiacim o kontrakty v medzinárodných organizáciách a finančných inštitúciách (MO/MFIs).

MZVaEZ SR taktiež zabezpečí prostredníctvom **Rady vlády SR na podporu exportu a investícií** trvalý a intenzívny dialóg medzi zástupcami štátnej správy a podnikateľského sektoru, koordináciu aktivít v oblasti medzinárodnej ekonomickej spolupráce a jednotnej prezentácie SR v zahraničí. Členstvom v **Rade pre strategické riadenie, koordináciu a kontrolu činnosti SARIO** prispeje k zefektívneniu práce agentúry a úzkej koordinácii proinvestičných a proexportných aktivít.

Energetická bezpečnosť SR

MZVaEZ SR bude reagovať na zásadné globálne zmeny v oblasti energetiky, ktoré sa premietajú do nestálosti dopytu a cien energií, poklesu dlhodobých investícií, nárastu podielu obnoviteľných zdrojov energií a do nových prístupov k ťažbe nekonvenčných zásob plynu a ropy. Hlavnou úlohou v tejto oblasti bude **zaistiť bezpečnosť a stabilitu dodávok energií a ich ekonomickú udržateľnosť. Je potrebné pri tom vychádzať zo strategickej základne, ktorú pre SR predstavuje ropovod Družba a tranzitný plynovod Bratstvo, aj ako nie zanedbateľný zdroj príjmov z tranzitu pre štátny rozpočet.** Súčasne treba brať do úvahy, že Európa v súčasnosti nevykazuje nadmerný dopyt po plyne, pričom niektoré zvažované alternatívne projekty sa nezdarujú byť z ekonomického pohľadu udržateľnými. Súčasne sa treba zamýšľať nielen nad alternatívami trás, ale aj alternatívami zdrojov. SR bude preto podporovať Južný koridor, ktorý by prepojil existujúce prepravné siete EÚ s novými zdrojmi zemného plynu z oblasti Kaspického mora a Blízkeho východu. Ruská federácia deklarovala odstúpenie od projektu Južný prúd.

MZVaEZ SR bude aktívne presadzovať zahranično-politické a ekonomické záujmy SR v meniacom sa medzinárodnom prostredí energetickej bezpečnosti. V bilaterálnom i multilaterálnom kontexte sa bude usilovať o **podporu diverzifikácie trás a zdrojov, budovanie cezhraničnej energetickej infraštruktúry.** Bude presadzovať odbornú diskusiu o jadrovej energetike a prispievať k formulovaniu spoločnej energetickej politiky EÚ.

V súvislosti s problematikou energetickej bezpečnosti vznikol v gescii MZVaEZ SR „Projekt vonkajšej energetickej bezpečnosti SR.“ S cieľom zvyšovania energetickej bezpečnosti prostredníctvom vzájomnej výmeny informácií a hľadania spoločných riešení vznikla na platforme MH SR a MZVaEZ SR spoločná Medzirezortná analyticko – koordinačná komisia pre energetickú bezpečnosť. Tieto nástroje sa ukázali ako užitočné a SR ich bude naďalej vo svojej energetickej politike využívať.

Medzinárodné ekonomické organizácie

V **medzinárodných ekonomických organizáciách**, multilaterálnych hospodárskych, ekonomických a finančných zoskupeniach sa SR v roku 2015 zameria na prekonávanie dopadov súčasnej globálnej krízy. SR podporí vytváranie preferenčných podmienok pre slovenské priemyselné odvetvia a sektory národného hospodárstva, ako aj využívanie infraštruktúry a výstupov týchto organizácií a zoskupení v prospech slovenských ekonomických záujmov, vrátane záujmov podnikateľských subjektov.

V **Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD)** bude SR hľadať účinné riešenia na prekonávanie krízových dopadov, predovšetkým v oblasti nezamestnanosti (dlhodobej a mladých ľudí), vzdelávania a reformy verejnej správy. Zároveň bude posilňovať prepojenie členstva v OECD s operatívnymi i strategickými prioritami. Novým nástrojom bude realizácia krátkodobých stáží expertov vlády v OECD na základe Memoranda o porozumení medzi SR a OECD. V roku 2015 bude na realizáciu spoločných projektov SR a OECD vyčlenených 70 000€.

Na pôde **Svetovej obchodnej organizácie (WTO)** bude SR naďalej podporovať pokračovanie multilaterálnych negociácií vychádzajúcich z Rozvojovej agendy z Dohy. Východiskom pre ďalšiu prácu sú závery 9. ministerskej konferencie WTO z Bali, na základe ktorých bude SR spolu s ostatnými členskými krajinami EÚ pokračovať v príprave mnohostranných obchodných dohôd. Kľúčovým výsledkom rokovaní 9. ministerskej konferencie WTO je prijatie dohody o uľahčovaní obchodu, ktorá prispeje k značnému zníženiu administratívnej záťaže pre domácich producentov.

V oblasti **spoločnej obchodnej politiky EÚ** bude SR presadzovať najmä získanie lepšieho prístupu k najväčším a najrýchlejšie rastúcim hospodárstvám sveta, a to prostredníctvom **ambiciózných dohôd o voľnom obchode so strategickými partnermi EÚ – USA a Kanadou**. SR bude venovať pozornosť aj priebehu a výsledkom rokovaní o dohodách o voľnom obchode s Japonskom, Indiou a krajinami zoskupenia ASEAN a predbežnému uplatňovaniu dohôd o voľnom obchode s krajinami Východného partnerstva – Gruzínskom a Moldavskou republikou, ako aj uplatňovaniu špeciálneho obchodného režimu s Ukrajinou.

SR bude podporovať spoluprácu so skupinou **Svetovej banky (WBG)**. V rámci novej konštituencie sa sústreďí na presadzovanie slovenských záujmov pri definovaní spoločných priorít a pomocou novozvoleného zástupcu na zmapovanie status quo vzťahov a príležitostí pre SR vo WBG. SR bude pomocou spolupráce zástupcu vo WBG s novovytvoreným kontaktným bodom pre podnikateľský sektor (PSLO) pokračovať v úsilí zapojiť súkromný sektor do rozvojovej spolupráce cez medzinárodné organizácie a finančné inštitúcie. V prvej fáze prispeje k zmapovaniu príležitostí o systematické a efektívne zdieľanie informácií o príležitostiach vo WBG pre slovenské firmy a individuálnych expertov. Pozornosť SR sa tiež upriami na využívanie platenej odbornej technickej asistencie (RAS) a poradenstva WB vo vybraných záujmových oblastiach SR (napr. v oblasti klimatických zmien a prechodu na nízkouhlíkovú ekonomiku, problematiky efektivity verejných výdavkov, dobrej správy vecí verejných a v oblasti inovačnej agendy). V rámci skupiny Svetovej banky sa SR taktiež zameria na budovanie kapacít, o.i. v rozvojovej spolupráci a inovačnej agende, a šírenie svojho know-how z politickej a ekonomickej transformácie cez Inštitút Svetovej banky.

SR bude koordinovať svoje pozície s členskými štátmi EÚ pri implementácii reformy **Medzinárodného menového fondu (MMF)**.

4. Otvorené ministerstvo a služby občanom

Konzulárna pomoc

Vzhľadom k vysokej mobilite občanov SR je stále naliehavejšou úlohou konzulárnej služby zaistiť im v zahraničí kvalitné služby a pomoc pri riešení problémových situácií. Pri napĺňaní tohto cieľa začne konzulárna služba v rámci projektu Elektronických služieb MZVaEZ SR v roku 2015 využívať elektronizáciu niektorých konzulárnych služieb, od ktorej očakávame niekoľkonásobné skrátenie času potrebného na vybavenie žiadostí našich občanov v zahraničí. K zvýšeniu štandardu konzulárnej pomoci v núdzi pomôžu úpravy v oblasti finančnej pomoci občanom SR v zahraničí a novela zákona o zahraničnej službe, ktorá posilní pôsobnosť konzulárnych orgánov pri výkone notárskej činnosti, osvedčovania a prekladov. Vo väčšej miere budú využívané už osvedčené konzulárne výjazdové dni do oblastí, v ktorých žije väčší počet našich občanov. V činnosti konzulárnych oddelení bude osobitná pozornosť venovaná našim občanom, ktorí do zahraničia odišli v ostatných dvoch desaťročiach.

Dôležitou súčasťou pomoci občanom SR v zahraničí sú honorárni konzulárni úradníci SR, ktorých kompetencie sa budú ďalej rozširovať. MZVaEZ SR prijme systémové opatrenia na skvalitnenie siete konzulárnych úradov vedených honorárnymi konzulmi a ďalšie zefektívnenie ich činnosti. V priebehu roka sa pripravuje 7. celosvetové stretnutie honorárnych konzulárnych úradníkov SR.

Vo vízovej politike bude prioritou ďalšia redukcia rozsahu vízovej povinnosti pre občanov SR a dosiahnutie recipročných podmienok vo vízových vzťahoch s tretími štátmi. V oblasti spolupráce štátov schengenského priestoru sa SR sústreďí na štandardizáciu vízových procedúr. Dokončia sa rokovania s Talianskom a Nemeckom o dohodách o zastupovaní vo vízovom konaní; takáto dohoda bude navrhnutá aj Francúzsku. Zjednoduší sa tým postup pre získanie víz SR pre cudzincov, ktorí prichádzajú do SR najmä za účelom turistiky a obchodu.

V roku 2015 získa konzulárna služba prvé praktické skúsenosti z pilotného projektu outsourcingu pri prijímaní žiadostí o víza na veľvyslanectvách SR v Moskve a Kyjeve a GK v Sankt Peterburgu a Užhorode. Poznatky budú smerodajné pri rozhodovaní o ďalšom využívaní tejto služby, určenej osobám, ktoré potrebujú schengenské víza.

Kultúrna diplomacia

Kultúrna diplomacia ako neoddeliteľná súčasť zahraničnej politiky bude aj v roku 2015 zohrávať významnú úlohu. SR bude pokračovať v prezentácii slovenského umenia a kultúry v zahraničí prostredníctvom zastupiteľských úradov a slovenských inštitútov, najmä s akcentom na významné výročia: 200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra, 135. výročie narodenia Milana Rastislava Štefánika, 80. výročie narodenia Albína Brunovského a 70. výročie ukončenia 2. svetovej vojny. V závislosti od rozpočtových zdrojov budú iniciované komplexné prezentácie slovenskej kultúry vo vybraných krajinách.

Aktivity v oblasti kultúrnej diplomacie budú prebiehať v úzkej súčinnosti medzi MZVaEZ SR a Ministerstvom kultúry SR na základe Dohody o spolupráci pri zabezpečovaní úloh kultúrnej diplomacie a prezentácie slovenského umenia a kultúry v zahraničí. Do tohto rámca bude patriť aj kreovanie a príprava programu kultúrno-spoločenskej prezentácie počas predsedníctva SR v Rade EÚ v druhom polroku 2016.

Slováci žijúci v zahraničí

Uchovávanie a rozvoj jazykovej, kultúrnej a národnej identity slovenských menšín a komunit má v gescii **Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí**. Pri plnení úloh v roku 2015 bude využívať potenciál reprezentatívnych krajaných organizácií a osobností v Európe a v zámorí.

Prioritou bude zohľadniť komplex potrieb a projektovaných zámerov krajanov tak, aby sa zabezpečila účelovosť dotačného systému a ciele štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí - uchovanie a prehĺbenie ich národného povedomia, vzájomnej spolupatričnosti a dobrých vzťahov so SR. Významnou úlohou bude aj naďalej udeľovanie Osvedčenia zahraničného Slováka a zvyšovanie jeho prestíže, a tiež kontinuita a rozvoj spolupráce s cirkvami a misijnými centrami pri zabezpečovaní duchovných a spoločensko-kultúrnych potrieb krajanov.

V súčinnosti s organizáciami a osobnosťami krajanového života bude SR podporovať kultúrne, vzdelávacie, umelecké a vydavateľské aktivity a rozvoj a ochranu kultúrneho dedičstva Slovákov žijúcich v zahraničí ako neoddeliteľnej súčasti hodnôt slovenského národného kultúrneho dedičstva.

Spolupráca s mimovládny sektorom

K základným cieľom MZVaEZ SR patrí aj zvyšovanie povedomia verejnosti o medzinárodných vzťahoch, bezpečnosti, zahraničnej a európskej politike SR a to prostredníctvom intenzívnych dialógov na úrovni ministra, štátnych tajomníkov a taktiež jednotlivých odborov MZVaEZ SR s mimovládnymi organizáciami a akademickým sektorom. Stretnutia sú zamerané na aktuálne otázky zahraničnej politiky SR a využívanie externej expertízy pri príprave koncepčných materiálov rezortu.

MZVaEZ SR bude v roku 2015 pracovať v **partnerstve s mimovládnym sektorom**, ktorý sa v modernej diplomacii spolupodieľa na formulovaní zahraničnej politiky. Mimovládna sféra bude zapájaná do spoločných projektov s MZVaEZ SR prostredníctvom organizácie odborných podujatí, vypracovania štúdií a vydávania publikácií podporovaných prostredníctvom dotačného mechanizmu MZVaEZ SR.

Jednotná prezentácia SR v zahraničí

V oblasti jednotnej prezentácie SR v zahraničí bude MZVaEZ SR klásť dôraz na pokračovanie v nastúpenom procese tvorby značky krajiny (tzv. branding). Cieľom MZVaEZ SR je v aktívnej spolupráci s relevantnými rezortmi a agentúrami SARIO (Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu) a SACR (Slovenská agentúra pre cestovný ruch) zavrieť aktuálny proces príprav značky SR a posunúť ho do implementačného štádia. MZVaEZ SR pripravilo návrhy konkrétnych komunikačných posolstiev a v nadväznosti na výsledky realizovanej diskusie s odbornou a širšou verejnosťou navrhne MZVaEZ SR medzirezortnú dohodu zabezpečujúcu financovanie vzniku komplexnej značky krajiny. MZVaEZ SR bude aktívne presadzovať dodržiavanie princípov koordinácie, synergie, transparentnosti a efektívneho využívania rozpočtových prostriedkov s cieľom zamedziť duplicitu.

Profesionálna zahraničná služba

V roku 2015 bude MZVaEZ SR modernizovať informačno-komunikačnú infraštruktúru medzi zastupiteľskými úradmi SR v zahraničí a ústredím.

Zahriční služba bude v roku 2015 pokračovať v prípravách na predsedníctvo SR v Rade Európskej únie v roku 2016. Formou viacerých projektov ako napr. „*Zvýšenie kvality výkonu zamestnancov štátnej správy v oblasti agendy EÚ – príprava na predsedníctvo SR v Rade EÚ*“ financovaného z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu sa bude zvyšovať jazyková a odborná zdatnosť zamestnancov štátnej správy pôsobiacich v oblasti európskych záležitostí.

Snahou rezortu diplomacie bude čo najmenej zaťažiť verejné financie a pracovať s reálnou mierou nákladov. Našou víziou je, aby bola SR aj naďalej vnímaná ako úspešný líder, dobrý organizátor a pozorný hositeľ.

V súlade so strategickými cieľmi sa ministerstvo sústreďí aj na skvalitňovanie osvedčených foriem vzdelávania. V spolupráci s univerzitami a akademickou obcou prebehnú odborné školenia z oblasti ekonomickej diplomacie ako aj medzinárodnej rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci. Rezort taktiež zabezpečí odborné stáže pre približne dvesto mladých ľudí študujúcich na slovenských aj zahraničných univerzitách. Pokračovať bude aj v „Národnom pláne vzdelávania vo francúzštine“ pre zamestnancov celej štátnej správy SR.